

ILITAQHIDJUTAIT

Nunavunmi Avatilirinirmut Katimayit (NIRB-kut unaluuniit Katimayit) quyagiyumayait tamaita kitut ilauyut uvani inungnun Nunallaani Katimadjutini katimayut Uqhuqtuumi, Qikiqtarjuami, Kangiqtugaapingmi, Qamanittuami, Arviat, Kugluktumilu kangiqhipkarlugit pivallianirmun haffuma *Ihuaqhaqtauhimayuuq Iniqhimaituuq* Atuqpagait Aktuutauvaktut Uqaqtainik Maliktakhangit. Iniqtaukpat, Atuqpagait Aktuutauvaktut Uqaqtainik Maliktakhangit tunihiniaqtut kangiqhidjutinik kivgaqtuqtunun upalungaiyariangini Aktuutauvaktut Uqaqtainik, amigaittit titiqqat naunaiqhimayut upalungaiyautit, itqurniarutit aktuutauyut hulidjutainun, atulirnkhanut, uvalu hulidjutit unguvaqtirlugit havaakhat piyakhat haffumunga NIRB-kut Naunaiyaqtakhat. Havaakhanun-kitunun maliktakhangit tuniyauniaqtut piyariaqaqata.

Pinahuarutait hapkua katimadjutit tunihiyaangini:

- Tunihiluni naunaiyautinik havaulikhanik havaklugit Atuqpagait Aktuutauvaktut Uqaqtainik Maliktakhangit;
- Tunihilutik naunaitkutikharnik ihumagiyauyunun iluani Maliktakhangit imaalu
- Tunilugit nunamingni ilauyut pivikhanik apiqhilutik apiqutikhamingnik imaalu tunihilutik kiudjutikhamingnik tuhaqtugit tuklianik iniqhimaituuq Aktuutauvaktut Uqaqtainik Maliktakhangit.

NIRB-kut ilitariyumayait amihut Inirniit unalu nunallaani ilauyut ilauhimmaaqtut inungnut katimapkaiyuni, aadlanut uqariamingni ilihimayanginnik, uqarhugillu apirhuutingit uqaqtangillu uuminnga Atuqpagait Aktuutauvaktut Uqaqtainik Maliktakhangit unalu NIRB havauhiit. Uqaqtangit nunallaanit ihariagiyauyut NIRB-kut havaanganut, naunaiyainiq, kingulliqaanganiklu ihumaliurutingit. NIRB-kut quyagiyumayait tamaita uqaqtiuyut ikayuqpaktut unnugaikpat nakuuyumik pigiamingni.

Hilarlungmat, NIRB-kut ihumaliurhimayuuq uqaqtiuyuuq ilaulimaiqtuuq katimaniq nunallaani Qikiqtarjuami, Kangiqtugaapik, Qamanittuaq, hamanilu Arviat. Taimaa nunallaani uqaqtiuyut ilaugiamingni unnuktumi katimaniq, NIRB-kut quyagiyait ikayuutikhamik Haamlatkut Anguhiqijitkutlu Timiqutigiyangit ikayuriami havakingit ubluummat katimatillugit ihariagiyaukpat ihuarhigiami ayurhauvingit naittumiklu naunaipkaqtayuuq ayurhaqtipkaiyuuq havakinginnut pigiami aadlamik ikayuutikhamik.

Kingulliqaami, NIRB-kut quyagiyumayait tamaita nunallaangit uunavyaktumut aaniarvikmut tuniyauyuuq NIRB-kunnut havakinginnut. Katimayut nakuuyumik ilaunikkut, ikayuutikhanik, pidjaringnirniklu nunallaamiutanun, hivulliuqtiunikkut, nunallaanilu timiqutinun.

Pittiarnikkut,
Mark Ings
Atan'ngujaullaktuq Aulapkaiji
Nunavunmi Avatilirinirmut Katimajiit

TITIRAQHIMAJUT ILLUANIITTUT

1 KANGIQHIDJUTIKHAT	4
1 NIRB INUNGNUT ILAUPKAIYUT KATIMAYUT	5
2.1 Qanuriniga Inuit Uqaqatigingnik Katimaningit	5
2.2 Ihuaqhaininnga NIRB-kut Inungnut Uqaqatigingniq Katimaningit	6
2.3 Katimadjutikhat Titiiqqat	6
2.5 Naunairutikhat	7
2 KIUDJUTINGIT PIYAIT NIRB-kut Inungnut Katimayut	
KATIMAPKAITITLUGIT	8
2.1 Uqhuqtuuq	8
2.2 Qikiqtarjuaq	9
2.3 Kangiqtugaapik	11
2.4 Qamanittuaq	15
2.5 Arviat	19
2.6 Kugluktuk	21
3 NAITTUMIK UVALU INIQTIRUTIT	22
4 Ilaliutihimajt A	24

1 KANGIQHIDJUTIKHAT

Nunavunmi Avatilirinirmut Katimayiit (NIRB-kut Katimayiilluuniit) piliuliqtut Atuqtauyut Aktuutauyunut Uqaqtait (IS) Maligahat angiqtauhimayut ataani Titiraqhimayumi 12, Titiraqhimayuq 12.2.23(h) haffumani Angirutini *qitqani Inuit Nunavunmi Nunataarviup Iluaniitut uvalu Her Majesty Queen pilaarutaa kanatami (Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa)* uvalu s. 26(1)(e) uumani *Nunavumi Upalugaijarnirmik Havaakhamutlu Naunaijainirmik Maligaaq (NuPPAA)*. Atuqpagait IS Maliktakhangit tunihiniaqtut naunaitkutikharnik maliktakhainut Kivgaqtuqtunun upalungaiyalirumik aktuutauvaktut uqaqtainnik titiqqanik pitquyauhimayut atuqtilugu NIRB-kut ihivriurutait havaakhanik uuktuutait ataani *Nunavut Nunataarutaanut Angirutaa* unalu *NuPPAA*. Atuqpagait IS Maliktakhangit tuniniaqtuq tamainnut ihariagiyaayut ihuaqtut naunaiyaininnganut tamaita havaakhat, ilaliutiniaqtuq kitunit ihumagilluaqtamingnik, havaakhat-pilluaqhimayut maliktakhangit Katimayiingit ihumagiyaait ihariagiyaayuq maliktahait naunaiyainiq tuniyaayuq havaakhaq.

NIRB-kut tadjia piliuliqtut aadlamik naunaiyainiq titiqqat uumunnga Inuit Qaujimajatuqangit, Inungnut Ilaupkainiq, unalu Inungnut-Ikajuutikhangit Aktuqtauyut Naunaiyainiq.

Uvani December 6, 2018, NIRB-kut hatqiqtitait *Iniqhimaituq* Atuqpagait IS Maliktakhangit inungnut uqaqtainut. Ihivriuriami titiraqhimayut uqaqtaminik, qanuqtut ihumagiyamingnik pilihaaqtillugu NIRB havauhiit, aadjikutaaniklu havaat piyait aadlani avikturhimayuni, qaffiuyut ihumagiyaayut nuiyuq piyuq talvannga piyakhangit ihuarhainiqllu uumunnga *Iniqhimaituq* Atuqpagait IS Maliktakhangit. NIRB-kut naunaiqtait hapkuat ihumaliurutingit aadlamik uqaqtatingit uqaqtatingnirmullu:¹

- Inuit Qaujimajatuqangit unalu Inungnut Ilaupkainiq – ilauninnga ayurhaqtitauniaqtunut nunallaangit tamainni qanuriliurutingit havaakhaq piliurninnga, naunaiyainiq uuminnga pitquyauyuq havaakhaq, piliurninngalu Aktuqtauyut Uqaqtakhangit
- Aturningit naunaitunik uqauhirmik atulaaqtuniklu makpiraanik
- Ihuaqtut qanuriliurutikhaq
- Inuuhirmi manikhaqhiurutinilu ayurnautiqagtunik naunaiyainirmik
- Naunaijaqhimajut pivallialiurnikkut
- Aktuqtauyut ihivriurutit atauttinun ihumagiyaayut ilaayut imaalu attautimun aktuqtauyut
- Katitiqhimayunik ayungnautiqagtunik
- Naunittut akhuurutingit
- Aturaaqtakhangit pivallianiq
- Hilaup aallanguqtirninga
- Ihuaqhaqhimayunik pivalliadjutikharnik nuutaanguqtihimayut

¹ Tamna qaritaujalidjutikkut naittumik uqautigijauullaqtut naunaiqtauhimayut hailiyut uvani [Appendix A](#).

Ikayuriami hapkuat aadlangurninngit, NIRB-kut havaktingit tuniyuq pivikhaqautikhaq inungnut unalu uqaqatigiingniq ilauyunut NIRB-kut naunaiyainiq. NIRB-kut katimapkaiyut malruungni ublungni uqaqatigiingniq katimayut Vancouver ukuallu

- Ayuittiaqhimayut uvalu qauyihaiyit
- Tikkuqaqtauhimayut Inuit Timiqutigiyangit
- Kavamatkut uvalu aalat Ikayuqtut, tamangnik iluani hilataanilu Nunavut

Una Katimayut aulapkaqtitauvaktuq Stratos Inc. an ERM Group Company ilaujullu turaangajumik katimanirmik ukununga Ikajuqtinun qaujhaqtiinunlu, Tikkuqaqtauhimajun Inuit Timiqutinun, ukuallu Kavamatkut aallallu Intervenors- ukuallu tamaita-ilaujun katimaniit. NIRB-kut tuniyullu pivikhaqautikhaq naunaiyaffaariami uqaqatigiingniq qaritauyakkut unalu aadlamik titiraqhimayut uqaqtanginnik. Tamaita ilaayut hunat, ilaayut katimadjutit hunat, titiraqhimayut uqaqtauayut, uvalu upautiffaangnikkut uniudjutit naittumik uqaqtauayut tuhaayayut, piinarialgit uvani: <https://www.nirb.ca/rules-of-procedure>.

1 NIRB INUNGNUT ILAUPKAIYUT KATIMAYUT

2.1 Qanuriniga Inuit Uqaqatigiingnik Katimaningit

Malruuk (2) nunallaangit tamainni avikturhimayuni Nunavunmi tikkuqaqtauayut inungnut uqaqatigiingniq amigaittunik ihumagiayainik aadlatqiinik ihumagijainik tamainni Nunavunmi aadlatqiillu atuqtamingnik NIRB-kut havauhiit. NIRB-kut katimapkaiyut katimapkaiplutik 7:00-mi upluummaat hamma:

Nunangani	Katimavikhat	Ublua
Uqhuqtuuq	Nunangani Katimaviat	April 20, 2023
Qikiqtarjuaq	Nunangani Katimaviat	April 24, 2023
Kangiqtugaapik	Quluaq Iliharvik	April 25, 2023
Qamanittuaq	Nunamiut Lodge Katimaviani	April 26, 2023
Arviat	Nunangani Katimaviat	April 27, 2023
Kugluktuk	Nunangani Katimaviat	June 5, 2023

Uvani Ubluqtuhivia 2023, NIRB-kut havaktiit ihaaktut nunamingni Haamlatkunun Anguniaqtuliqiyitkununlu Katimayiit/Katimayiit attautini nunallaani naunaiyariangini nakuutqiatigut katimapkailutik inungnun katimadjutinik atauttinunlu katimadjutinun atauttinun timiqutauyunun. Havaktit uqarvigivaktait iliharviit katimaqatigiplugit angajukhiit iliharviinni ilihagtut. Pikmat ihuarhaininnganut ayurhauingit, NIRB-kut ihuarhiffaaqtait katimaniq amihunik havaqatigiingnirmut nunallaani timiqutigiyayut.

2.2 Ihuaqhaininnga NIRB-kut Inungnut Uqaqatigingniq Katimaningit

Tikitkuvit tamainnut nunallaanut, NIRB-kut havaktingit pulaaqtait Haamlatkut Anguhiqijitkut katimajiingit/Katimajiingit uqariami havaanga piliuriami Maliktakhaq Aktuutauyunut Uqaqtakhanun Maliktakhangit, tuniluni aajjiliuqhimayunik aajjiliuqtauhimajunik pidjutinik titiqqanik, pilutiklu uqautinik havagutinik uqautiniklu naunaijaqpiarhimajun aallanik uqautinik. NIRB-kut havaktingit inminik piinarialik katimaqatigigiamingni uqaqatigiiktumik ikayuqtut Katimayiingillu ilauyut havaktingillu.

NIRB-kut havaktingit katimaqatigiyaait angayukhiit iliharvingani ilihaqtut piinarialaqihimayut tunigiamingni uqaqtakhangit uqarlugillu NIRB-kut:

- Pitquyauyut;
- naunaiyainiq hulilukaarutingit;
- atuqpagaait aktuutaujyut uqariikhimayut maliktakhangit' unalu
- havaakhait havagumayunut

Tamainni nunallaani, inungnut uqaqatigingniq katimapkaijut unnugaangat ilaliutijurlo uqaqtuijut Inuktitut unaluuniit Inuinnaqtun ihuaqtumik, tamuakhanik tikiturlutik kapiiturlutiklu, upautiyunut taktakhanik. Tamaita ilauyut apigiyaayut atiliuqlutik attautini katimatini. NIRB-kut tuniyuq naunaittumik uqaqtakhangit tuniyuq:

- Tunihiluni naunaiyautinik havauhikhanik havaklugit Atuqpagaait Aktuutauvaktut Uqaqtainik Maliktakhangit;
- Tunihilutik naunaitkutikharnik ihumagiyaayunun iluani Maliktakhangit imaalu
- atuqtakhat nunallaani ilauyut apiqhuilutik uvalu tunihilutik uqagahamingnik atuqtilugu tuhaqtidjutit kangiqhipkaqlugit aipaa iniqhimaituq Atuqpagaait Aktuutauvaktut Uqaqtainik Maliktakhangit.

2.3 Katimadjutikhat Titiqqat

Hapkua titiraqhimayut hunat tuniyaayut attautini katimadjutini. Qaritauyakkut titiraqhimayuq piinarialik NIRB-kut qaritauyakkut pulaarvingani uumani angmuqtaqtut tutqumavingit naunaiqhimayut uumani:

<https://www.nirb.ca/rules-of-procedure>.

Titiiqqat	Angmuktaaqtuq Takuyakhat
<i>Iniqhimaituq</i> Aktuutauvaktut Uqaqtainnik Maliktakhangit (2018)	Maligakhat Havauhikhanun uvalu Aktuutauyut Uqangnikkut Maliktakhangit – Iniqhimaituq Atuqpagaait IS Maliktakhangit
Uqautikhat Uqaqatigiingnikkut Uqautinullu Ihuaqhainnikkut ihuaqhainirnik uumunga Atuqpagaait IS Maliktakhangit	Aktuutauyunut Uqaqtaunikkut Maliktakhangit – Titiiqqat
NIRB PowerPoint uqarniaqtait	Aktuutauyunut Uqangnikkut Maliktakhangit – Katimadjutit Titiiqqat

Piittuq-Aadjuvingmi Naittumik haffumani IS Maliktakhangit Uqaqatigiiktut	Aktuutauyunut Uqangnikkut Maliktakhangit – Katimadjutit Titiqqat
Plain uqaqhikkut naunaiyautit	Aktuutauyunut Uqangnikkut Maliktakhangit – Katimadjutit Titiqqat
NIRB-kut Atiliurhimayut Titiqqat unalu uqaqtakhangit titiqqat	Aktuutauyunut Uqangnikkut Maliktakhangit – Katimadjutit Titiqqat

2.5 Naunairutikhat

Inungnut naunaipkainiq ihariagijaujuq nakuujumik inungnut ilaupkainiq ihariagijaujuqlu NIRB-kut nunallaani kangiqhidjutikhat katimajut. NIRB-kut naunaipkaiyait nunallaangit katimanirmut aadlatqiitigut naunaipkaidjutinik, unalu titiraqhimayut tuhaqtipkaininnga, naalautikkut, unalu NIRB-kut Facebook-kut makpiraanga (aadlanut piyuq inmikkut nunallaani makpiraangit). Nivingayut katimanikkut naunaiyautit tuyuqtauuyut nunamingni katimayiit uvalu niuvaavingnun nuutigiangani. Aadjiliuqhimayut tamaita naunaitkutat piinarialik NIRB-kunni atiliurnirmut.

2 KIUDJUTINGIT PIYAIT NIRB-KUT INUNGNUT KATIMAYUT KATIMAPKAITITLUGIT

Hapkua naittut uqaqtaunikkut titiraqhimajutlu uqaqtauhimajut uqautaublutik katimatilugit. Uqaqtauhimajut ihuaqhaqtauhimajut uqautauyunin uvalu naunaiqtauuyut katimadjutikkut.

2.1 Uqhuqtuuq

Katimanikkut Kangiqhidjutit		
Ublua	NIRB Hulilukaarutingit	Titiraqhimajut
April 20, 2023	Kugluktuk Anguhiqijitkut Katimajiit	Havaktit agitiyait titiqqat uvalu uqautigiblugit pivalliajutit Hapkununga Aktuutauyunut Uqaqtauyunun Maliktakhangit Atanguyamun hapkununga Uqhuqtuumi Anguniaqtit Katimayit. Havaktit naunaiqtakhait pivikhaqautikhaq qaritauyakkut takupkaqtitauffaaqtut uqaqatigiingniq Katimayiinginnut ilauyut piumagumik.
April 21, 2023	Haamlatkut	Havaktit agitiyait titiqqat uvalu uqautigiblugit pivalliajutit Aktuutauyunut Uqangnikkut Maliktakhangit hapkununga Atanguyaulaktunun Haamlat Atanguyaanan. Havaktit aallaniklu naunaiqtauhimajut naunaijaffaarlugit qaritaujakkut uqaqatigiiktut Katimajiit pijumakpata.
April 20, 2023	Iliharviit Ilihaidjutait	Pikmat Aanniqtuqaqqat Parnautit ayuirhainiq pilihaarmat, NIRB-kut katimaqatigilimaitait

Nunavunmi Avatilirinirmut Katimajiit (NIRB)
Inungnun Katimadjutit Naittumik Unnudjutit
Naunaiqkainiq Pivallianiq NIRB-kunnut Maliktakhaq Aktuqtauuyut Uqaqtakhangit Maliktakhangit

Katimanikkut Kangiqhidjutit		
Ublua	NIRB Hulilukaarutingit	Titiraqhimayut
		ilihaqtut uumani Qiqirtaq Angajukhiit Iliharvingani.
April 20, 2023	Unnugaikpan Katimavikhangit	Uqaqtiliqtuiji: Josie Tucktoo Upautihimajut: 1

2.2 Qikiqtarjuaq

Katimanikkut Kangiqhidjutit		
Ublua	NIRB Hulilukaarutingit	Titiraqhimayut
April 24, 2023	Anguniaqtuliyiyitkut Katimayit/Haamlatkut	NIRB-kut havaktingit katimaqatigiyait Miiyangit unalu Haamlangit Atan'nguyangit unalu Nattivak Anguhiqijitkut Katimayiangit atan'nguyangillu. Naittumik uqauhiuyut aagayumi. NIRB-kut quyagiyumayait ilauyut tunigiamingni naunaiyainiq ikayuutikhamik ihariagiyaukpat.
April 24, 2023	Iliharviit Ilihaidjutait	NIRB-kut havaktingit katimaqatigiyait ilihaqtut 10-12 ilihaqtut Inuksuit Sikuurvikmi.
April 24, 2023	Unnugaikpan Katimavikhangit	Uqaqtiliqtuiji: Rosemary Metuq Upautihimajut: 2 Naittumik uqauhiuyut aagayumi.

Nunavunmi Avatilirinirmut Katimajit (NIRB)
Inungnun Katimadjutit Naittumik Unnudjutit
Naunaiyainiq Pivallianiq NIRB-kunnet Maliktakhaq Aktuqtauyut Uqaqtakhangit Maliktakhangit

Katimadjutit Titiraqhimayut	
Uqaqtiuyuuq	Apiqutit / Uqautit
Inuit Qaujimajatuqangit uvalu Inungnun Ilauqatigiingniq	
Unnugaikpan Katimavikhangit	Ilihimayugut humi anguniarniq, kitut huradja, uvalu hunat piinagialgit attautini ukiuni nuutingnikkut.
Inuksuit Iliharvik	Pitquyauyuq angiyumik nunallaani katimadjutini iliharvingnun/
Ihuaqtut Qanuriliurutingit	
Anguniaqtuliqiyitkut Katimayiit	Aktilaanga havaakhap pidjutaungituq, hulaqutigiyaaqut, imaq, uvaluuniin nuna.
	Atuqtaungitugut uqautauluta havauhianun.
Ajurnautiqagtunik Naunaijainirmik	
Anguniaqtuliqiyitkut Katimayiit	Anginiqaqtut uumayut.
	Hulaqilugit munariyauyut nayugait imaatun qupanuat tingmiat.
Inuksuit Iliharvik	Ihivgiuqhugit hulaqtutit huradjanun akhuurnaqtut.
Unnugaikpan Katimavikhangit	Akhuungnatqiaq huna aulania quyaginaq tapkua pihimayut Hivuraanin auyami uvalu utiqhutik ukiakhami, imaatun huradja, tariumi huradja, tingmiatlu.
	Ilihimangittugut qupan atuqtauvaktun Hivuraanun.
	Atuyuitugut kikturianik uvalu tadjat taust.
Hilaup Aallanguqtirninga	
Unnugaikpan Katimavikhangit	Takuvaktunga hilaup aallanguqtirninga akhuraaluk taimaa 1970s.
	Iningnikhat atuqtauyut unipkaanik hivuani Qikiqtarjuami nunaap nuna. Piqaqtuq amigaitunik hikuqaqtunik, nannungnik, hitiinklu ilangini hikuqaqpalaqtunik. Piqaginmat amigaitqiyani hikuqaqpalaanik atuqtauhimayunik.
Aallat	
Anguniaqtuliqiyitkut Katimayiit	Aktuqtauniaqqita Mary River-mit Ujarakhiurvingmit qauyimayariaqaqtugutlu uumiga?
	Uyararhiurviit Ukiuqtaqtumi Quebec huun'ngiutivaktut tuktut iqaluitlu nunagiyainni. Niriukhimayunga taima aadjikiiktumik nanminiqagtunik qainiaqtun hamani.
	Ayungnaqtuq nipivut tuhaayaami uvalu pidjtaublutik tamaini taimaali uyagakhiuqtut nanminiqagtut angiyumik uvalu maniqqaqpalaqhutik.
	Havaaqhangit-naunaiqhimayut apiqutikhangit.

2.3 Kangiqtugaapik

Katimanikkut Kangiqhidjutit		
Ublua	NIRB Hulilukaarutingit	Titiraqhimayut
April 25, 2023	Haamlatkut	Havaktit agitiyait titiqqat uvalu uqautigiblugit pivalliajtit Aktuutauyunut Uqangnikkut Maliktakhangit hapkununga Angayukhirnun Atan'nguyamun. Havaktit aallaniklu naunaiqtauhimajut naunaiqhivikhanik qaritaujakkut uqaqatigiiktukhat Katimajiit ilaujut pijumakpata. NIRB-kut quyagiyait ikayuutikhamik ilitarigiami uqaqtiuyumik unnuktumi katimanirmut.
April 25, 2023	Kugluktuk Anguhiqijitkut Katimajiit	Havaktit ikiliyuumiqtut titiqqat uvalu uqautigiblugit pivalliajtit Hapkununga Aktuutauyunut Uqaqtauyunun Maliktakhangit Atanguyamun hapkununga Nangmautaq Anguniaqtit Katimayiit. Havaktit naunaiqtakhait pivikhaqautikhaq qaritauyakkut takupkaqtitauffaaqtut uqaqatigiingniq Katimayiinginnut ilauyut piumagumik.
April 25, 2023	Iliharviit Ilihaidjutait	NIRB-kut havaktingit katimaqatigiyait puqtuniit 10-12 ilihagtut uumani Quluuq Sikuurvik. Naittumik uqauhiuyut aagayumi.

Nunavunmi Avatilirinirmut Katimajiit (NIRB)
 Inungnun Katimadjutit Naittumik Unnudjutit
 Naunaipkainiq Pivallianiq NIRB-kunnut Maliktakhaq Aktuqtauyut Uqaqtakhangit Maliktakhangit

April 25, 2023	Unnugaikpan Katimavikhangit	Uqaqtiliqtuiji: Loseosie Paneak Upautihimajut: 34 Naittumik uqauhiuyut aagayumi.
----------------	--------------------------------	--

Katimadjutit Titiraqhimayut	
Uqaqtiuyug	Apiqutit / Uqautit
Inuit Qaujimagatuqangit uvalu Inungnun Ilauqatigiingniq	
Quluaq Iliharvik	Katimadjutit pittiaqtukhat.
	Ilaujukhat katimaqatigijakhait tamaita nunallaami ulapqiviani.
	Piumayugut ilitugidjutikharnik qanuriliuqtunik qanuriliungitunlu talvuuna tukhiqtauhimayunik havaaqharnik. Hunavaluit ayurnaittukhaq ayurnaittumiklu taiguriami.
	Takuyumayugut Ayuittiaqhimayut atuqtait amigaiqlugit tuhaqtitinikkut – Facebook-kut, naalautikkut, nivingayut <i>nunallaani taimaalu</i> .
Unnugaikpan Katimavikhangit	Tuhaayugut unipkaanik tapkua anguniaqtut anguniagaangamik munaringitut huradjanik, ilauyuq pitquhiptingnun. Una ilauiyukhaugaluq NIRB-kut ihumagiyait. Inuit atulihaaqtut unipkaanik, titiralaqtavut ukua atuqtaulaaqtut. Inuit uqaqtigiyaaqtait hapkununga Qikiqtani Inuit Katimayiit uvalu ukua Qikiqtani Inuit Katimayiit ikayuutiqangniaqtut.
	Huraadjat hamaniitpaktuq hivuaniraaluk uvaptingnit; piqaqtukhauyugut nanurnik akhanik munaqhiyukhanik ihivriuqhiyukhaniklu tuugaliit hivuani havaakhaq aulaqtiqtinagu. Uqaqtut takungitut aalanguqtirnimik tuugaliit, kihimi takuyugut uvalu piqaqtukhauyugut kinamik munaridjutinik hapkuninga pilaagutinik aulagutaanin.
	Pollution umianit ikiakkut imaalu aktuutauvaktuq microplankton-mik huradjanullu tariurmi. Halumaiqhimayullu tariuq hivuanit. Piyuq uumunnga Inuit Qaujimagatuqangit, pimmariktumik piyakhavut tamaita huradjat.
	Pilik tamajanik qimakhimajunik nunami takuvaktunga aullaarama. Nunavunmi halumajukhat.
	Nan'ngarijavut huradjat tunijumajullu nutaqqaptingnut.
	Piqaqtuq amigaitunik ikayuutinik nunallaanun-pihimayut munaridjutit.

Katimadjutit Titiraqhimayut	
Uqaqtuuyuq	Apiqutit / Uqautit
	Tamna nuna ingutaaqpaliaginaqtuq aalagulaaqtuqlu ihuaqhaqlugilu inmingnik.
	Tapkua kitut maniliurumayut nunamin havaqatigiyaangini. Piqaqtaqtut ihuangitumik hulaqutinik halumailgunin uvalu huradjanin.
	Qauyimayugut Inuit Qauyimayatuqaginit, kihiani havaarigitaqt qaritauyat. Ihariahuktugut kivgaqtuqtumik nunallaami. Piumayugut inungnik talvanga NIRB-min hamaniitukhaq piyaangat naunairutikharnik uvaptingnin.
	Piqangittugut quyaginaq hakugingninik ilihimagaluaqhuta taimaali Inuit Qaujimagatuqangit titiraqhimangitut. Ukpiriyaungittugut uqaliraangapta.
	Inuit maligaaqtut uvalu pidjutiqangitut munaridjutinik huradjanik.
Quluaq Iliharvik	Piumayugut ariyiqtanik titiqqanik tukhiqtauhimayumik havaakhamik.
Unnugaikpan Katimavikhangit	Kangiqhimajukhaujugut avatingnut. Quviahukpiaqtunga havaaqaqpakhimagama talvani Mary River uyaraqhiurvingmi.
	Quviahukpiaqtun'nga inuit havaktut Mary River Iron Uyararhiurviat.
Inuuhirmi manikhaqhiurutinilu ayurnautiqagtunik naunaiyainirmik	
Unnugaikpan Katimavikhangit	Nunavut Kavamanga ilihaijukhaujut uvaptingnut qanuqtut kantraqaqtitaujunginni havaakhanut. Amigaitut Nunavunminanminiqaqtut ilihimangitut qanuq katulaaliugiamingnik.
	Pikpat ujaraqhiurnikkut pikpat huradjallu tikitpat imaalu un'ngahikpa? Qanuqtut ikayurniaqqita? Manikhalaqqita manikhanut ikayuutikhaptingnik?
Naunaitkunmi Pivallianiq	
Unnugaikpan Katimavikhangit	Kangiqhidjutit uqautauyut anguniarnikkut nayugaini, tuugaliit, uvalu tangmarviit.
Ajurnautiqagtunik Naunaijainirmik	
Unnugaikpan Katimavikhangit	Uyarakhiuqtit havakviit uniudjutigilugit ahiguqtiqata avatiit? Timiqutigiyauyuq nutqaqtittaaqtaa ujaraqhiurnikkut piqaqqat akhuraaluk pilaqutingit?
	Kiklivikhaqaqtuq anguniagianganik tuktunik amaqutlu anguyainik tuktunik. Ihivriungninga piva una?
Hilaup Aallanguqtirninga	

Nunavunmi Avatilirinirmut Katimajiit (NIRB)

Inungnun Katimadjutit Naittumik Unnudjutit

Naunaipkainiq Pivallianiq NIRB-kunnut Maliktakhaq Aktuqtauyut Uqaqtakhangit Maliktakhangit

Katimadjutit Titiraqhimayut	
Uqaqtuiyuq	Apiqutit / Uqautit
Unnugaikpan Katimavikhangit	Kampaniuyut ukua pidjutauiyut hilaup aalannguqtirninganik
	Hilaup Aallanguqtirninga pidjutitauvaktunik huranik uvunalu angunnahuaktauvaktuniklu.
	Tamna tariuq hiku apunmilu nuna mahakpalliayuq kayumitqiyag atuatunianit.
Aallat	
Unnugaikpan Katimavikhangit	Quviahukpiakpaktut NIRB-kut Baffinland; Munariyakhavut avatikput attautimun.
	Puyuq hamanga Mary River aulaqpaktuq unghiktumun halumailrullu nuna: nuna uvalu tariurmi qitqani Mittimatalik uvalu Ikpiaryuk.
	Inuit Mittimatalingmi ayuqhaqtut pidjutigiyaangani puyuq.
	Iron-ore puyuq hikumi katitiqtauiyuq tiimik nakuungittuqlu timimi. Purrihiqtakhavut imarmik tiikhamik.
	Piqaqtuq amihunik uyaraktaakhat takuttaaqtatit hamani. Naniyaugumik iron hivunikhamiluniit Kangiqturaapingmit aliahungniaqtunga hivunikhami havaakhanik, kihiani hunaliqaa aliahugitunga.
	Kinaliqaak puvakliuqhimavat uyagakhiurvingnit?
	Ilihaqhimavakpin puvakut aanniarutingnik puyurmit?
	Apiqqutikhat talvuuna Meadowbank umikhimayut upalungaijautikhat iluqhani.
	Manik piinariaqiva halumaqhiyaangani hunavalungnik qimakunik nunami? Kangiqhidjutit apiqhiyut tutquqhimayut (maniliqinikkut munaridjutit tapkua tuniyauyut hapkunanga uyagakhiuqtinin akiliqlugit akiit ihuaqhaiffaangnikkut uvalu munarilugit nayugait uyarakhiurviit iniqata)
	Umiaryuakkut aquiyunik aullaqtiqtut kangiqhungnut kangiqhuryuatlu anguniarvingmun nayugainun. Kangiqhittiarumajunga. Tikitkumik anguniarviptingnut, piksaluqtaaqqik uqarlugillu NIRB-kunut?

Katimadjutit Titiraqhimayut	
Uqaqtiyuq	Apiqutit / Uqautit
	Uyararhiuqtit havagviit hilataanilu timiqutauyut taapkuatut Nunaryuami Huradjatigut Mangit uvalu Greenpeace uqaqqat havauhianun pivalliaaangani Atuqpagait IS Maliktakhangit?
	NIRB-kut piliuqtuq nakuuyumik Maliktakhangit Mary River Uyarakhiurvinga ikayuqtaatigutlu amihunik.
	Inuit umiaryuakkut aquiyunik anguniaqpaktut tuugalingnik kangiqhuryuat Mittimatalingmi.
	Qanuqtut ihuiguhtutiginiaqita auladjutinun uyarakhiuqtinun?

2.4 Qamanittuaq

Katimanikkut Kangiqhidjutit		
Ublua	NIRB Hulilukaarutingit	Titiraqhimayut
April 26, 2023	Haamlatkut	NIRB-kut havaktingit katimaqatigiyaait Qamanittuami Katimayiingit. NIRB-kut quyagiyaait Haamlatkut tunihingmata uqaqtiunirmikkivgaqtuidjutinik. Naittumik uqauhiuyut aagayumi.
April 25, 2023	Anguniaqtuliyitkut Katimayiit	NIRB-kut havaktingit katimaqatigiyaait Qamaniittuami Anguhiqijitkut Katimajiingit. Naittumik uqauhiuyut aagayumi.
April 25, 2023	Iliharviit Ilihaidjutait	NIRB-kut havaktingit katimaqatigiyaait iliaqtut 10-12 iliaqtut uumani Jonah Amitnaaq Iliharvik. Naittumik uqauhiuyut aagayumi.

Nunavunmi Avatilirinirmut Katimajiit (NIRB)
Inungnun Katimadjutit Naittumik Unnudjutit
Naunaipkainiq Pivallianiq NIRB-kunnut Maliktakhaq Aktuqtauyut Uqaqtakhangit Maliktakhangit

April 25, 2023	Unnugaikpan Katimavikhangit	Uqaqtiliqtuiji: Alexander Aluq Upautihimajut: 23 Naittumik uqauhiuyut aagayumi.
----------------	--------------------------------	---

Katimadjutit Titiraqhimayut	
Uqaqtiuyuq	Apiqutit / Uqautit
Inuit Qaujimajatuqangit uvalu Inungnun Ilauqatigiingniq	
Jonah Amitnaaq Iliharvik	Uqaqatigiyumayavut katimapkailuta, un'ngahiktuklutluuniit.
	Ilihimayumayugut tunihigumik manikhanik nunallaanut.
	Aulaaqtitauyumayugut uyararhiurvingmut.
	Uyaraqhiurnikkut havaktit qaiyukhat iliharvingnun uvalu uqaqatigilugit ilihagtut mikhaagun atuqhimayatik uvalu havaakhanik.
	Ikajuqtiujut katimaqatigijumajavut tamaita nunallaami ilaujut, anguniaqtiungittunut imaalu naniriaqtuqtiit timiqutaujut.
Anguniaqtuliqiyitkut Katimayiit	Hugiyakhaungittut tuktut aulatilugit.
	Nunavut Kavamanga qunguhiruiqtuiyut tuktunik. Qunguhiruiqtuiyukhaungittut tamainik tuktunik. Una ayuqhautauniarmat hingaiyanun tuktunun uvalu ihumaaliqtitakhaungittut tuktut.
Unnugaikpan Katimavikhangit	Qanuqtut piniaqqita, Anguniaqtit Katimayiit Iningnikhatlu, ilihimalugit hunat aktuqtauyut atungitkupta? Una uuktuutigillaklugu, Meadowbank ujarakhiurvingmi, piqaqtuq hunanik ilihimangitaptingnik. Puyuq talvanga 100km apqutimi hulaqutivaktuq anguniaqtinun; tigulimaiqhutik tuktuutikharnik tamainin puyuulaitkutinin, taima nuutiligumik uyaqanik puyuqaqtuq. Tamna ayungnautigivakhimayuq hunavalungniklu ilihimangitavut kinguagut.
	Inuit Qaujimajatuqangit itquumayut uvalu ihuaqtut; una hakugingnivut. Inuit ilihimangittut apqut ikaalimaitait apqutimik ihuaqtumik sikiituukkut imaaluuniit Hantakkut. Nuutirnahuaqhimayara iglunnuamik kihimi qanuqtulluaq nuutiridjutikhamnik ayuqhaqtunga, natia ahirruqihimayuq. Nutaat havaakhat tapkua tikittukhatt, qanuq ihumaginiaqtavut hapkua Aktuqtauyut Uqaqtauyut ilihimangitavut?
	Maniqangitugut tunihiluta Inirnikhamut ikayuriangini kangiqhipkariangini Inuit Qaujimajatuqangit.

Katimadjutit Titiraqhimayut	
Uqaqtiuyuq	Apikutit / Uqautit
	Qaujihaidjutikhat angmaumayuitut inungnut; angmaumayut Katimayiinnun katimyjiinnunlu.
Ihuaqtut Qanuriliurutingit	
Jonah Amitnaaq Iliharvik	Ilihimayumayugut hunat ikayuutit aturniaqtait uvalu qanuqtut atungniaqatigiik.
	Amigaitut inuit ilituriyut tautungnaqtumik; Takuyumayun'nga nunauyanik piksaniklu, taapkuatlu nunauyat takudjutyut qanuqtun ingilraviinnik aktuqtauniaqqat.
Unnugaikpan Katimavikhangit	Aturahuaqtavut Inuit Qaujimajatuqangit uataanilu nalunaqtuliqinirmun. Una uuktuutigillaklugu, Agnico Eagle Uyagakhiuqtit nutqaqtitait aturiami apqutinga talvunga Meadowbank tuktut talvanititlugit. Hivuliq amihuaryuit aulariiktut.
Inuuhirmi manikhaqhiurutinilu ayurnautiqagtunik naunaiyainirmik	
Jonah Amitnaaq Iliharvik	Ilihimayumayugut havaakhanik pivikhaqautikhaq.
Ajurnautiqagtunik Naunaijainirmik	
Jonah Amitnaaq Iliharvik	Qaujiharniit havaktauyukhat aulanikkut qanuriliurutini.
Havauhiuyut Pivalianiq	
Haamlatkut	Atuqtauvaktunut qanurittaakhainullu havaakhamut naunaitkotaliriniq aadlanguqtaaqtuq taimaa nunallaat takugumik hunamik ihuangittumik? Ihuaqhaqtauvat tamaat ihivriuhinirmik imaaluuniit pingitpa?
Unnugaikpan Katimavikhangit	Qanuq havaktauva pivallianikkut havaaktakhat?
	Puyuq hamanga Meadowbank apqutimit atupkaqtaungittuq NIRB-kunit. Puyuq pidjatauvtut nauhimayunut, imarmut kuukkanullu atuqtakhat, iqaluit, huradjallu. Iliuraiyukhaugaluagtut puyulaitkutikhamik apqutitut; taima havaakhangit naunaitkutit kihimi taimailiungitun. Ilihimaliqtugut puyuq ayuqhautauyuq, qanuqtut angirniaqqita hivituryuumidjutikhanik havaakhamut? Tamna Uukturumajuq nutqarumi angirutinganik, ihuarhiyakhait kitut ahiruqhimayut angiqtautinnagu aadlamik ihuaqhaqtauyumik.
Aallat	
Jonah Amitnaaq Iliharvik	Tuhaavaktugut amigaittunik uranium uyaraqhiurnikkut haniani ilitturiyuummirumayugullu talvuuna.
	Nunallaamiutat ikayuqpaktut aadlanik urhuryuaqarvikhanik nappaqtiqtauyukhat talvani Meadowbank taimaa uyararhiurnikkut aulayaangit apqut umiktaukpat tuktut aulangmata.

Nunavunmi Avatilirinirmut Katimajiit (NIRB)
Inungnun Katimadjutit Naittumik Unnudjutit
Naunaipkainiq Pivallianiq NIRB-kunnut Maliktakhaq Aktuqtauyut Uqaqtakhangit Maliktakhangit

Katimadjutit Titiraqhimayut	
Uqaqtuuyuq	Apikutit / Uqautit
Anguniaqtuliqiyitkut Katimajiit	Uqhuryuat kuviyuqaqqat tuqhuatlu qimaktaukpata imarmi hikuuttirlugu akkungangni Agnico Eagle Mines tulaktarvik uvalu nutaaq tulaktarvik Qamanittuami. Una imiqtarvikput imikhaptingnik. Qiniqhiattaqqin upalungaiyautikhanik halummaqhinikkut tahirmik piqaqqatlu quyaginnanik akiliuhiakhanik nunallaamun? Kinaliqaak Anguhiqijitkut Katimajiit tuhaqtitaungittut hamna havaktaukpat. Ilihimaingnaqtavut taimaa atahiq (1) ilaayunit havaktitauyuq ikayuriami unngavaqtihugit tuqhuangit.
	Munariyaungittunik iqalukhiuqpaktut Qamanittuami imaalu amihuniklu nipiquqtuyhiqpiakpaktut talvani.
	Taimaatutlu uqhuryuanik uhijuq umiaq uyarangmik tuluqhivaktuq, kihimi kilangittuq. Nutqaqhimayut aalangayumi nayugani.
	Uqhuqryuanik uhiyut imaiyailiupaktut iqqakunik tariurmut.
Unnugaikpan Katimavikhangit	Kina ihumaliuqtuiva piqaqtukhaq ihivriuqhitikhanik havauhikhanik?
	Hivikitpiaktuq agyarvikhat umiakkut uhidjutikhanut imaalu havagvikhat ukiunga havaakhamik, imaatut uyarakhiurnirmik havaakhaq. Amihut havaakhat pilimaittut ukiumi. NIRB-kut ihumagivakpagit tuniyauyarangamik havaakhamik? Piqaqqat ihuaqtumik kiuyauvikhanik hapkunanga NIRB-kunnit?
	Ihivriuqhivikhaqarluangittugut naunaiqtakhanik, atuqtakhaptingnik allatqiinik inirvikhanik?
	Agyaqpaktut uyaraliamik malrungni (2) ukiuni imaalu angaqqiak nuna hungiyaqtauvaktuq aglaqtauplunilu. Qunmuuyuq mayuqqarmut qurluarvingmin uvalu hiuravaluk halumailruq qurlluaqpaktut tahirmun. Inuit ilangit ihumayuttuniyauyukhaq avatiliqiyikkunut ihivriuqtauyangani. Qanuqtut kina uqarniaqqa NIRB-kut takuuriyukhat haffuminga?
	Tamaita nunallaat Nunavunmi havagumayut apqutikhanik humtliqaak kihimi ihivriuqtaungittut aktuutauyukhanik avatiptingnun.
	Ministap ihumaliurutaa atuqtaulluarniaqqa ihumaliurutaanit NIRB-kut?

Katimadjutit Titiraqhimayut	
Uqaqtiuyuq	Apiqutit / Uqautit
	Ihumagilluaqpaktavut tuktut hamani, kihimi aallat nunallaat piqaqtut aallanik niryutunik.
	Huuq NIRB-kut maligaliuqtiqangitpat?
	Ilaani ihumajut imaatut qiniqhianikkut havaakhanik upalungaiqhimangittugut aulladjutikhanik talvuuna havaktauningat qilamik imaalu arliguhuktugut ihivriuhirviptingni.

2.5 Arviat

Katimanikkut Kangiqhidjutit		
Ublua	NIRB Hulilukaarutingit	Titiraqhimayut
April 27, 2023	Haamlatkut	<p>Havaktit agitiyait titiqqat uvalu uqautigiblugit pivalliadjutit Aktuutauyunut Uqangnikkut Maliktakhangit hapkununga Angayukhirnun Atan'nguyamun. Havaktit aallaniklu naunaiqtauhimajut naunaijaffaarlugit qaritaujakkut uqaqatigiiktut Katimajiit pijumakpata.</p> <p>NIRB-kut quyagiyait havaktingit ikayuqtauvakkamik naunaiqhiplutik uqaqtiuyukhamik.</p>
April 27, 2023	Anguniaqtuliyiyitkut Katimayit	Havaktit agitiyait titiqqat uvalu uqautigiblugit pivalliadjutit Hapkununga Aktuutauyunut

Nunavunmi Avatilirinirmut Katimajiit (NIRB)

Inungnun Katimadjutit Naittumik Unnudjutit

Naunaipkainiq Pivallianiq NIRB-kunnut Maliktakhaq Aktuqtauyut Uqaqtakhangit Maliktakhangit

		<p>Uqaqtauyunun Maliktahangit Atanguyamun hapkununga Arviat Anguniaqtit Katimayit. Havaktit naunaiqtakhait pivikhaqautikhaq qaritauyakkut takupkaqtitauffaaqtut uqaqatigiingniq Katimayiinginnut ilaayut piumagumik.</p> <p>NIRB-kut quyagiyait havaktingit ikayuqtauvakkamik naunaiqhiplutik uqaqtiuyukhamik.</p>
April 27, 2023	Iliharviit Ilihaidjutait	<p>NIRB-kut havaktingit katimaqatigingitait angayukhiit iliharviani ilihagtut tunihijyumayut unngahiktukkut qaritauyakkut katimavikhamingnik.</p>
April 27, 2023	Unnugaikpan Katimavikhangit	<p>Uqaqtiliqtuiji: Emil Arnalak Upautihimajut: 8 Naittumik uqauiyuyut aagayumi.</p>

Katimadjutit Titiraqhimayut	
Uqaqtiuyuy	Apiqutit / Uqautit
Ajurnautiqagtunik Naunaijainirmik	
Unnugaikpan Katimavikhangit	<p>Palastiit puukhat iqqakutlu qimaktakhaungittut nunamut. Aktuutauvaktut niryutitut uumayut anginiqaqtut uvaptingnun.</p>
Aallat	
Unnugaikpan Katimavikhangit	NIRB-kut qauyimavat kiklikhainut ihumaaluutigiyayut ukungangni kavamatkunnit Dene-kullu?
	Kinaliqaak havaanigumagumik nalliani nanminiqaqtuni, kinamut uqaqtukhauvat?

2.6 Kugluktuk

Katimanikkut Kangiqhidjutit		
Ublua	NIRB Hulilukaarutingit	Titiraqhimayut
June 5, 2023	Haamlatkut	Havaktit agitiyait titiqqat uvalu uqautigiblugit pivalliadjutit Aktuutauyunut Uqangnikkut Maliktakhangit hapkununga Angayukhirmun Atan'nguyamun. Havaktit aallaniklu naunaiqtauhimajut naunaijaffaarlugit qaritaujakkut uqaqatigiiktut Katimajiit pijumakpata.
June 5, 2023	Kugluktuk Anguhiqijitkut Katimajiit	Havaktit agitiyait titiqqat uvalu uqautigiblugit pivalliadjutit Aktuutauyunut Uqangnikkut Maliktakhangit havaktinun uvani Kugluktuk Angoniatit Katimayiit. Havaktit naunaiqtakhait pivikhaqautikhaq qaritauyakkut takupkaqtitauffaaqtut uqaqatigiingniq Katimayiinginnut ilaayut piumagumik.
June 5, 2023	Iliharviit Ilihaidjutait	Taimaa kingulliqaami ubluani sikuurviani hamani Kugluktuk Angajukhiit Iliharviat June 5, 2023, NIRB havaktingit katimaqatigilimaitait angajukhiit iliharviani ilihaqtut tunijaujullu unghahiktukkut katimavikhanik nungutinnagu sikuurviup ukiunga.
June 5, 2023	Unnugaikpan Katimavikhangit	Quanaqqut Kitikmeot Inuit Katimayiit angmaqtirutanik uqautainik. Uqaqtiliqtuiji: Mona Tiktalik

Nunavunmi Avatilirinirmut Katimajiit (NIRB)
 Inungnun Katimadjutit Naittumik Unnudjutit
 Naunaipkainiq Pivallianiq NIRB-kunnut Maliktakhaq Aktuqtauyut Uqaqtakhangit Maliktakhangit

		Upautihimajut: 25 Naittumik uqauhiuyut aagayumi.
--	--	---

Katimadjutit Titiraqhimayut	
Uqaqtiuyuuq	Apiqutit / Uqautit
Aallat	
Unnugaikpan Katimavikhangit	Qanuq uukturumayut pidjutiqaqqat iluqhaliuqtainik uvalu anguniaqtut qauyimayangini taimaali piqangittut qayangnautiinik maniqqamiitilutik, ukiumi?

3 NAITTUMIK UVALU INIQTIRUTIT

Tamainni NIRB-kut inungnut uqaqatigingniq katimaniq, nunallaani ilauyut tunihiyut uqaqtamingnik, aadlanut piyuq qauyimayamingnik, apiriyailu aadlatqiinut uqaqtamingnik piyut piliurninnganut Atuqpagaik Aktuutauvaktut Uqaqtainik Maliktakhangit unalu NIRB-kut naunaiyainiq havaangit. Uqaqtauhimayut ihumagilluaqtait hapkuinga:

- Uqautigiblugit Inuit Qaujimagatuqangit
- Inungnit ilaupkainiq (unalu inuulrammiit ilaupkainiq) unalu Inuit Qaujimagatuqangit naunaiyaininnga uuminnga piyumayauyuq havaakhaq piliurninngalu aktuqtauuyut uqaqtakhangit
- Ikayuutikhat titiqqat nunallaanun
- Aalanguqpallianinga hilaup
- Taja havaami naunaitunik aktuniginik apiqtauuyulu
- Nunallaani ittut munariniq
- Uqaqhimaahutik, munaqhijutikhanik, kinguani umikhimaliqqan
- NIRB havauhiat havaangalu piliuriami Atuqpagaik Aktuqtauuyut Uqaqtakhangit Maliktakhangit
- Havaakhat uukturvikhat
- Ihuaqhaqhimayunik Pivalliadjutikhat nuutaanguqtiqhimayut

Quviahuutikharnik NIRB-kut havaanga qanuriliurutingalu piliurninnganut Atuqpagaik Aktuutauyunut Uqaqtakhangit Maliktakhangit uqaqtauuyut pulaaqtillugit. Nunallaamiutat quviahuktut ilauyaamingnik havauhikhanut-tunnganiqaqtunik uqaqatigiikhtuk ilitturipkainikkutlu maliktakhanginik Uukturumajunut. Uqaqtangit ilihimayangillu aadlanut piyut apirhuutingillu apiqhiyut ikayuutauniaqtut anginiqaqtut havaaktakhangit piliurninngani uumannga *Ihuaqhaqhimayut Iniqhimaituq* Aktuutauvaktut Uqaqtainik Maliktakhangit. Naunaiqtakhat aadlanut pidjutiqaqtut uumunnga NIRB havauhiit unaluuniit ihuaqtut havaakhat atuqtauniaqtut ihuaqtumik. NIRB-kut akhuraaluk quyagiyaait ilauninnga nunallaani ilauyut piliurninnganik Atuqpagaik Aktuutauvaktut Uqaqtainik Maliktakhangit akhuuqulugillu nunallaani ilauyut nunamingnilu timiqutigiyayut ilauhimmaariamngni ihivriurnirmut uumannga *Ihuaqhaqhimayut Iniqhimaituq* Aktuutauvaktut Uqaqtainik Maliktakhangit.

Katimajiit qujagijumajait nunaqaqtut ilaungmata tun'ngahuktitiplutik, uqaqtiliqtuiyut, nunaqaqtut, Haamlatkut, Anguhiqijitkut Katimajiit/Timiqutauyut, nunamingnilu nanminirijaujut ikajuqpaktut tingmidjutikhani, ihuaqhainirmik, ihuaqhaiplutiklu tamainni katimanirni ikajuqhutiklu hapkuninga katimadjutikhanik ihuaqtumik.

4 ILALIUTIHIMAJT A

Qaritauyakkungittumik Naittuq

Tamna Atuqpagait Aktuqtauyut Uqaqtait Maliktakhangit tuniniaqtait naunaitkutaq ikayuqtunut uumunnga upalungaiyarninnganut Aktuqtauyut Uqaqtakhangit, qaffiuyut titiqqat naunaiqtaa ihumaliurniq, iniqtirninga, unalu quviahuutinga piiyaqtauniq havauhikhamut ihariagiyauyuq NIRB-kut Naunaiyainiq. Havaakhanun-kitunun maliktakhangit tuniyauniaqtut piyariaqaqata.

Uqautauluaqtut Uqautauyukhanik Uqauhiyuniklu

Qaffiuyut ihumagiyauyut naunaiqtait ihivriuqtillugit December 6, 2018, uqaqtangit tuniyauyut uumunnga *Iniqhimaituq* Atuqpagait Aktuutauyut Uqaqtakhangit Maliktakhangit, qanikkut NIRB havauhiit, aadjikutariyaillu havauhiit aadlani avikturhimayuni. NIRB-kut apiriyut hapkuninnga uqaqtakhamingnik, unalu aadlanik qanuqtut kiudjutait ilauyunit:

Uqariyakhait:		Naunaitkutit
Inuit Qaujimajatuqangit uvalu Inungnun Ilauqatigiingniq		<ul style="list-style-type: none"> Inuit uvalu nunallaani ilauyut ilauyukhat tamaini qanuriniini havaakhap pivallianiatigut. Inuit Qaujimajatuqangit ilituripkaqtakhait tamaita qanuriniit aktuutauyunut naunaiyautit. Tamna Naunairutiqaqtuq iliqatigiirniaqtuq qanuq malikhautikharnik tamainik aulayukharnik Inuit malikhautikhangit talvani katitqhimayunik, munaridjutikharnik, atugiangani Inuit Qaujimajatuqangit. Inuit ilauyukhauyut tamangni katitqhimayunik naunaiyarniginiklu Inuit Qaujimajatuqangit aalalu Qauyimayainik atuqatiriigutiqaqtut. Ikayuqtiuyuq pipkaiyariaqaqtuq pijutauyunik iniqtiriagani aalaganiginik nunagiyauyumit ihumagiyaunik.
Qanuriliurutingit		<ul style="list-style-type: none"> Amigaitunik kangiqhidjutinik uvalu naunaiyautit ilauyukhat (uuktuutigilugu nalunaqtuliqinikkut kangiqhidjutit, ihumagiyauyut kangiqhidjutit, Inuit Qaujimajatuqangit, Nunaqaqaqtut Ilihimayait, uvalu Nunallaat Ilihimayait).

Uqariyakhait:	Naunaitkutit
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ikayuqtiuyuq naunaiyainiaqtuq uvalu/uvaluuniin naunaiyaqlugit quyaginaq nalunikkut atugahani uvalu iniqtigutait. ▪ Ayuittiaqhimayut akhuuqhayauyut atuqlugit uqauhikkut piyaaqqat uvalu ihumagilugit naunaitut uqauhikkut naittumik atautit atugakhat. ▪ Tamna Naunaittuq ilaupkainiaqtuq pilaqutiniaqtuq nunallaanut qanuqtut tautuktauyuyuk ikayuutaulluarniaqtuq (ukunatatit 3-D uuktuutingit, nunauyangit piksalgit piksamik, piksalluuniit talvani).
Inuuhirmi Manikhaqhiurutinilu Ayurnautiaqtunik Naunaiyainirmik	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Naunaiyainiq uumannga inungnut-maniliurnirmut avatinga piniaqtuq aadjikutaanut akhuurninnga ayuittiarniqlu taimaa niqainnarnirmut avatinga. ▪ Tamna Ayuittiagiikhimayuyuk ilauqatiginiaqtait Inuit nunalaanilu ilaayunik talvanga ayungnautiaqtunik nunalaani taima hanaqidjutikhangit taima akhurnatqiyauyut Inuit inuuhirikharnik pukuktauniaqtun naunairutikharnik. ▪ Kangiqhittiarnirmik aanniaqtailikhanik havaktaujukhat.
Tungavikhaq (Timikkut uvalu Inuuhiqattiarnikkut-Maniliungnikkut)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tunngavinga ilaliutiyuq utuqqat qanurittaakhaanik unalu nutaaq tunngavingit qanurittaakhaanik. ▪ Qanuq atuqtauyuyuk avatingit ihumagiyauyut aalanguqlutik havaktaunianun havaakhap kiudjutigiblugu hilaup aalanguqtirninganun ▪ Qakungugaikpan kiklivikhaqatunik aulahimayut talvuuna naunairutikharnik atuqtauvakhimayut naunaiyagiikhimayut (imaatun itun, tunngavikhangit naunaitkutit ihualimaitun taima ikaangnitigun taima allanguqtigumik ihivriudjutikharnik atuqtakharnik).
Aktuutauyut Naunaiyautit (ilauyut Anginirhakkut Naunaiyautit)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktuutauyut naunaiyautit naunaiyaqhimayut: <ul style="list-style-type: none"> ○ Aktuutaulayutt uvalu aktuqtauyut atauttinun pittiarinnikkut ilakhait ihumagiyauyut; ○ Aktuutauniaqtut uvalu aalanguqtirniit ilumuqtumik ilagiyangit ilaayut uvaluuniin titirqat auladjutait (taiyaublutiklu katitiqhimayut aktuqtauyut); ○ Aginiqarniga nalautaagap akturniganik pijutauniganiklu nahuriyauniganik;

Uqariyakhait:	Naunaitkutit
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Piniarungnaqhiyut angikliyumik aktuutingit uumannga tukhiqtauhimayuq havaakhaq uumunnga ilumuqtumik ilagiyangit unalu atuqtakhangit naunaiqtauyut; ○ Piniarungnaqhiyuq uumunnga numiktirninnganut pilaqutingit; ○ Tukhiqtauyut ihuaqhaidjutikhat pittaililugit, ikiliyuumiqlugit, uvaluuniin naunaiyaqhimayut aktuqtauyut; unalu ○ Pihimayauyut ilakkut aktuqtauyut kinguani ihuaqhainikkut aktilaangit iliugaqtaukpata. ▪ Ayuittiaqhimayut niriuktauyut turaaqhimalutik ihivriuqlugit aktuqtauyut naunaiqtauyut nunallaanin ihumaaluutaayun, ilaliutihimayut tapkua angitqiat ayuqhautiqagtut ilanginun Aktuutaayunut.
Amigaigyuumiyyut Akturningit	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Angikliyuumiqtuq qanuriliurutinga piyuq katitirninnganut aadlangurninngaluuniit inungnut-ikajuutikhangit unaluuniit timimitigut avatinga pipkaidjutiyyuq qangaraalungmit, ittut, unalu piyumayauyut inungnut hulilukaarutikhangit unalu/unaluuniit nunamituqqat havauhingit. ▪ Akhuraaluk qanuriliurutingit iluittumik niqinut unalu inungnut-ikajuutikhangit ilagiyangit ilaliutiyyukhat pitquhikkut, aanniaqtailinirmut, niqikhaqarnirmullu. ▪ Qanuqtut ihumagiyamingnik apiriyauyukhat tamainnit ilaayut (unalu kavamangit, Tikkuqaqtauhimayut Inuit Timiqutingit, aktuqtauyutlu nunallaangit) naunaipkarlugillu nunallaani-ittut munaahitikhat pinahuarutingit. ▪ Akhuraaluk qanuriliurutingit ihumagiyakhait angikliyuumiqtuq inuuhinga unalu inungnut-maniliurnirmut pilaqutingit pipkaidjutiniaqtuq inmikkut mikigaluaktitlugit, kihimi atauttikkut akhuurutauyut, qanurilingit piniaqtut qakugunguraikpat. ▪ Ayuittiaqhimayut uqautigiyaangani qanuq naunaiyautingit ahiagut ihumagiyauyut angikliyuumiqlugit aktuqtauyut

Uqariyakhait:	Naunaitkutit
Naunittut Akhuurutingit	<ul style="list-style-type: none"> Ihivriuqtauyut angiyut ayuqhautauyut anginiqaqtut hanaqidjutikhaq aktuutauyut Uqaqtainik ilaqaqtukhaq aktuqtauyunut nunalaanut. Tamna Uukturumayuq ilaliutiniaqtuq qanuqtut ihumagiyauyut aadlatqiinguyut ilauyut ihumagiyangit naunaiyaiyami akhuurutauyut aktuutaullayut. Tamna Uukturumajuq naunaiqhiniaqtuq qanuq Inuit Qaujimagatuqangit, inuuhirinikkut, unalu aktuunaullayut nunalaanut ihumagiyauyut akhurnaqtunik.
Aturuminaqtumik Pivallianiq	<ul style="list-style-type: none"> Ilaliutiblugit inungmiunikkut angirutit uvalu niqikhaqarnimik aturuminaqtumik. Ihumagiblugit ahiagut maniliurnikkut hulidjutit tapkua tamaqhimayut uvaluuniin ikiliyuumiqtut havaakhait.
Hilaup Aallanguqtirninga	<ul style="list-style-type: none"> Aktuutauyunut Uqaqhimayut ilauniaqtut uqautiginikkut nunaryuami hilaup allanguqtirningaanun. Tamna Uukturumajuq naunaiyaqtakhaa qanuqtut piniarungnaqhiyuq hilaup aallanguqtirninga aktuutauniaqtut ilumuuqtumik ilagiyangit. Uukturumajut tautuktiniaqtut qanuq hilaup aallanguqtirninga ihumagiyauyut idjuhikhaanun uvalu upalungaiyautin Havaakhap ilauyut kinguani-umikhimanianun. Ihivriurutit uqautigilugit nalunaqtut uvalu naunaiyarlugit qanuq nayugait aktuqtauhimayut pivallianikkut niriuktauyut aalangurniaqtut qakugu uvalu ataani aalatqiit hilaup aalanguqtirniranun qanuriniit/auladjutit.
Ihuaqhaqhimayunik Pivalliadjutikharnik Nuutaanguqtiqhimayut	<ul style="list-style-type: none"> Uukturumajut tunihiniaqtuq ihuaqtunik kangiqhidjutinik mikhaagun upalungaiyautitik haffumunga niriuktauyunun hivungani pivallianikkut pidjutiqaqtut Havaakhaimun.